

TARTUS

APRILL 1940

Nr. 4

Juhid, mõelge oma poiste töö hindamisele.

Kiirete sammudega läheneb noorte kotkaste juubeliaasta. Möödunud aastate töösaavutused on tähelepanuväärivad, millest aga antakse ülevaateid edaspidi. Siinkohal aga tahame puudutada selle suure töö tegijaid — kuulekaid ja agaraid poisse. Nad on olnud igal aastal suure innu ja armastusega töö juures, võib koguni öelda — nad on kandnud meie liikumist ja andnud sellele sisu. On täiesti loomulik, et tuleb hinnata nende väikeste meeste tööd ja tegevust, milleks paremat võimalust kui 10. aastapäev on raske leida. Nende ridade kirjutamine on üleliigne vahest vähestele, kuid kaugelt suurem osa juhte peaks küll siit järeldusi tegema ja mõtlema oma noortele sõpradele — parem hilja kui ei kunagi!

Milles seisneb poiste töösaavutuste hindamine? Üks paremaid ja kenamaid mooduseid selleks on tunnustusväljendite annetamine, mis järjekordselt toimub organisatsiooni 10. aastapäeval, s. o. 27. mail s. a. Poiste tunnustusväljendeiks on: noorhauka hoolsuspael, noorkotka hoolsuspael, noorkotka hoolsusmärk ja eeskujuliku noorkotka märk. Seega on hulk võimalusi poiste teeneid liigitada mitmesse klassi vastavalt vanakotka või rühmajuhi hinnangule.

Senist olukorda vaadates on tegevusaasta jooksul antud tunnustusväljendeid järgmiselt: noorhaugastele 4%, noortele kotkastele 6% ja vanemaile juhtidele 21%. Näeme, et vanemate juhtide eest on kõige paremini hoolitsetud, mis poistega võrreldes on viimaste suhtes tõeline ülekohus. Tunnustusväljendite kord ja nende annetamine on mõeldud esijoones poistele, alles teises ja hoopis vähemas suhtarvus vanemaile juhtidele. Seni on see kahjuks vastupidi olnud, milles peab täielik pööre tulema. Ei saa ka salata, et vanemate juhtide juures on tunnustusväljendite

andmisega liialt helde oldud, kuna need omakorda on liialt hooletud ja tänamatud olnud oma noorte abimeeste teenete hindamises. Eks juhtide töö saavutusele on ka poisid oma usinusega kaasa aidanud. Tunnustusväljendid omavad mõju ka tuleviku töö seisukohalt, kuna see ergutab poisse veel suuremale püüdlikkusele ja töökusele.

Eeltoodut arvestades oleks täiesti loomulik ja soovitatav, kui seekord ja ka edaspidi igast üksusest esitatakse tunnustusväljendele vastavalt statuudi nõudeile 10—20% poisse üksuse koosseisust. Suurem % võiks kõne alla tulla vaid erandjuhtumel, näit. kui üksuses pole ühtki tunnustusväljendit antud jne.

Üldjoontes tuleb esitamise juures silmas pidada järgmist: esitised tuleb teha maleva staabile, nii et iga poisi kohta oleks esitis eraldi paberilehel (vähemalt Din-formaat). Esitisel märkida igal juhul: millisele tunnustusväljendile esitis tehtud, üksuse nimetus, poisi ees- ja perekonnanimi, katsejärg, sünniaeg, amet (õpilane), seni annetatud tunnustusväljendite loetelu ja kokkuvõtte teenistuskäigust, kus eriti märgitud: organisatsiooni astumise aeg, sooritatud katsed ja erikatsed, kiitused ja karistused. Esitise lõpul olgu veel märgitud esitaja hinnang, mis on aluseks tunnustusväljendi annetamisele.

Seni on paljud tunnustusväljendid jäänud andmata seetõttu, et pole silmas peetud statuudi nõudeid. Selle kohta olgu üldjoontes märgitud järgmist: noorhauka hoolsuspaela saab anda vaid noorhauka astmes olevale poisile, kes on organisatsioonis olnud vähemalt 2 aastat ja sooritanud vähemalt igast erikatsete grupist (neid on 4) ühe erikatse. Noorkotka hoolsuspael antakse vähemalt pesakotka astmes poisile, kes on sooritanud vähemalt 4 erikatset (eraldi loetleda, ei arvestata noorhauka erikatseid). Noorkotka hoolsusmärki saab anda ainult noorkotka hoolsuspaela omanikule, kes vähemalt kotkapoja astmes ja omab 6 erikatset. Eeskujuliku noorkotka märki saab anda neile noorkotka hoolsuspaela omaväile poistele, kes on vähemalt noorkotka astmes. Täpsemaid juhendeid saab maleva staabist. Tunnustusväljendite statuut on trükitud Noorte Kotkaste 1933/34. a. tegevusaruande lisa ja raamatukeses „Noore Kotka vorm I“, hind 20 senti.

Ärgu unustagu ükski vanakotkas ja rühmajuhht veel selle kuu jooksul esitada maleva staabi esitisi oma agarate noorte sõprade vääristamiseks tunnustusväljenditega. Arvestatagu seda, et 5. maiks s. a. peavad esitised olema juba Peastaabis. Käesolev kirjutis on natuke hilinenud, kuid loodame, et asjast kohe kinni haarates ja head tahet ning arusaamist omades sellest kergesti üle saadakse.

Pidage meeles, et sellega valmistate poistele rõõmsa üllatuse, ja kes meist ei taha poistele nende poolt teenitud rõõmu valmistada! Kui antav tunnustusväljend mõjub selle saaja tegevusele ergutavalt, siis on see antud õigel kohal ja õigel ajal. Antakse see aga nii ütelda „tegevuspensionile“ minekul mälestusesemena, siis on tal vaid pool väärtust.

A. A.

Kj. Mihkel Maran kaitses noortemagistri-väitekirja.

6. aprillil 1940. a. toimus Noorte Kotkaste Tartumaa Malevas Maleva instruktori kotkajuht Mihkel Maran'i noortemagistri-väitekirja „Laskeala organiseerimine Noorte Kotkaste üksustes“ kaitsmine. Oponentidena tegutsesid KL Tallinna Maleva instruktor noortemagister H. Sillapere ja KL Petseri Maleva vanem instruktor majoor O. Ilves.

Kotkajuht M. Maran on sündinud 19. juunil 1914. a. Pärnus. Keskhariiduse omandanud Pärnu Poeglaste Gümnaasiumis. Praegu Tartu Ülikooli majandusteaduskonna üliõpilane.

Lõpetanud Sõjakooli aspirantide klassi ja ülendatud res.-lipnikuks 1937. a.

Skautlikus organisatsioonis tegutsenud alates 1928. a. Astus 1935. a. Noorte Kotkaste organisatsiooni. Tegutsenud NK Pärnumaa Maleva instruktoriga ja on alates 1938. aasta sügisest NK Tartumaa Maleva instruktor.

Omab KL Valgeristi III kl. ja NK Teenetemärki.

Laske-õppekava.

(Väljavõte kj. M. Marani noortemagistri-väitekirjast: „Laskeala organiseerimine Noorte Kotkaste üksustes“.)

Laskeala juurde tuleb minna sihikindlalt — kindla õppekavaga. Olen koostanud ja pean laskuringis sobivaks laske-õppekava 3-aastase kestusega alljärgnevalt:

1. õppeaasta — laskealal algteadmiste andmine;
2. õppeaasta — laskealal teadmiste süvendamine;
3. õppeaasta — laskealal teadmiste viimistlemine.

Lähtudes laskuringi kodukorrast saab laskuringi kuuluda noor alates 14. eluaastast. Normaaluhtumeil lõpetab nimetatud eluaasta noore kontakti algkooliga ja kogemused näitavad, et noor ei täha enam olla algkoolinoorte hulgas. Sageli lahkub ta noorte kotkaste ridadest. Noorele peame leidma sellel alal uue ja huvitava töövälja. Üheks

selliseks osutub laskeala (KL ülema ringkiri nr. 54/R — 1937. a.).

Noor võib noorte kotkaste ridadest siirduda noorkaitseliitlaseks, kui ta on saanud 17 aastat vanaks. Nimetatud vanusemäär nõuab, et meie peame selleks ajaks lõpetama noore esialgse väljaõppe laskealal.

Õppekava koostamisel olen kasutanud eeskujuna kehtivaid koolide laske-kavu, mis on kasutusel olnud pikemat aega, seega peaksid omama küllaldast stabiilsust.

1. õppeaasta.

Laskealal algteadmiste andmine.

Kava läbivõtmine peab toimuma ühe kalendriaasta vältel. Samuti ka igal järgneval õppeaastal.

1. V/kal. püssi süsteem ja kirjeldus ühes püssi osade koostöö selgitamisega, et oleks võimalik takistamatult asuda tegelikule laskmisele.
2. V/kal. püssi puhastamine ja hooldamine.
3. Sihtimis mõiste selgitamine.
4. Laskeasendite (lamades toelt, käelt ja põlvelt) selgitamine. Laskeasendite harjutamine koos päästmisega.
5. Tihedussihtimine kuni 100 m, minimaalne täpsus 1/2000 ja tihedus 1/1000 kaugusest.
6. Nõelseadisel 5 lasku peavad mahtuma lamades toelt 3 mm, käelt 4 mm ja põlvelt 5 mm läbimõõduga ringi.
7. Tegelik laskeharjutuste täitmine.
Noorel peavad peale toodud õppekava läbitöötamist olema algteadmised laskmisest. Ta peab olema võimeline laskma asendeis: lamades toelt, käelt ja põlvelt vähemalt 50 % võimalikust silmade summast. Tegelikul laskmisel võib noorega alles siis minna järgmise laskeharjutuse juurde, kui eelmine on täidetud vähemalt rahuldavalt.

2. õppeaasta.

Laskealal teadmiste süvendamine.

1. V/kal. püssi materjalosa süvendamine.
2. Kohapeal tarvitatava KL vintpüssi kirjeldus ja osade koostöö selgitamine.
3. Kõik laskeasendid ühes praktiliste harjutustega.
4. Lasketoorias:
 - a) Näitelaskmine, lasu tekkimine, lendjoon, hajumine (keskmine kõrgus, laius- ja sügavushajumine).
 - b) Kuuli läbilöögid.
5. Tihedussihtimine kuni 150 m, minimaalne täpsus 1/3000 ja tihedus 1/2000 kaugusest.

6. Nõelseadisel 5 lasku peavad mahtuma lamades käelt 2 mm, põlvelt 3 mm ja püsti 2 mm läbimõõduga ringi.

7. Tegelik laskeharjutuste täitmine.

Peale osa läbitöötamist peab noor jõudma niikaugele, et oleks võimeline sooritama vähemalt III klassi laskurikatse.

3. õppeaasta.

Laskealal teadmiste viimistlemine.

1. Täiskaliibrilise vintpüssi alal teadmiste süvendamine.
2. Laskeasendite ja lasketoimingute viimistlemine.
3. Lasketoorias:
 - a) Tabamisala selgitamine.
 - b) Tulirelva ja laskmise tõhususe hindamine.
 - c) Hajumine ja selle tegurid.
 - d) Ilmastiku mõju selgitamine.
4. Tihedussihtimine kuni 300 m, minimaalne täpsus 1/3000 ja tihedus 1/1500 kaugusest.
5. Nõelseadisel 10 lasku peavad mahtuma lamades käelt 2 mm, põlvelt 3 mm ja püsti 4 mm läbimõõduga ringi.
6. Tegelik laskeharjutuste täitmine.
 - a) v/kal. püssist;
 - b) täiskaliibrilisest püssist kaks harjutust.
 1. harjutus — 5 lasku lamades toelt tihedusele 100 m kaugusest, tihedus vähemalt 1/1500 kaugusest.
 2. harjutus — 5 lasku lamades käelt 100 m kaugusest, kõik kuulid märgis, 2 vähemalt mustas. (Täis/kal. padrunid 10 tk. lubatud, KL ülema ringkiri nr. 54/R — 1937. a.)

On noorte laskeõppekava läbi töötatud, peab noorel olema alus laskealal, millel võiksid baseeruda edaspidised õpingud.

Rühma ligemast tegevuskavast.

Noortemagister Kuurel Liping.

Algajaist saagu pesakotkad, pesapoegadest — haukapojad!

Kas on mõeldud sellele, et kevadeks oleksid kõik praegused algajad (ka haukaperedes) jõudnud sooritada vastava katse? Millal on katsesooritamise tähtpäev?

Määrake see tingimata kindlaks, siis on huvi ettevalmistuseks suurem, ja teil on rühm või pere täies koosseisus katsejärgkudes. See pole aga kõik, tähtsam on, et poiste meeoleolu ja enesetunne on sellega tõusnud rohkem kui ühe astme võrra.

Kui teie rühm, kui iga teinegi rühm või pere jõuab 100%-lises koosseisus sooritada katsed, siis on kevadel Noorte Kotkaste organisatsioonis umbes 19000 katsejärgus liiget.

Katse korraldamisel rakendage tingimata eksamineerijatena ka poisse, kellel endal katse sooritatud, võimalikult aga kõrgemas katsejärgus olevaid, nii et igal eksamineerijal tuleks vaid üks või kaks punkti vastu võtta. Määrake aga enne üldiselt iga punkti kohta kindlaks, kui suures ulatuses seda võib küsida või nõuda, muidu kipuvad poisid-eksamineerijad algajatele nõudmistega liiga tegema.

Teisteski järkudes aste edasi.

Rühmas on hulk poisse, enamikus aastat 13—14 vanad, kes aasta või juba rohkemgi aega tagasi sooritasid pesakotka katse. Kas nad ei igatseks saada juba kotkapoegadeks? Kas mõned haukapojad ei tahaks olla juba noorhaukad? Kas pole kotkapoegi, kes on võimelised sooritama noorkotka katse nõudeid? Kindlasti on! See asi võetagu kohe käsile.

Kõigepealt vaadatagu läbi vastavate järkude nõuded. Kotkapoeg oskab: 1) teadlikult talitada..., 2) peab vähemasti..., 3) teha lõket... 4) korraldada... hüpata... määrata... joonestada... mõõta... Ei ole just raske, aga ühekorruga ei saa seda katset teha. Need nõuded annavad pikaks ajaks tegevust, peamiselt välitegevust: laager, tuletetegemine, kartulite ja liha küpsetamine, mängud, sport, loodusemärkide uurimine, välised mõõtmised ja hindamised, jalutuskäigud — sellest saab ju luua hiilgava programmi, mis kindlasti huvitab kõiki poisse.

Selle kavastamisega saab väga loomulikult teel minna üle

välitegevusele.

Ja kes tahaks ütelda, et kotkapoja järgukatses pole mitte 90% puhtal kujul välitegevusalasid? Kevade jooksul võib selle tegevusega poisid täiesti ette valmistada kotkapoja järgukatse sooritamiseks ja laagris võivad need poisid enamiku nõudeid vabalt täita ning hiljemalt sügisel katse täielikult lõpetada. Samuti tuleb alustada ka noorkotka ja noorhauka katsetega. Viimane on küll hulga lihtsam nii ettevalmistuse kui ka sooritamise vormiliste nõuete poolest.

Kuidas viia läbi välikoondusi?

Kui naljakas see ka pole, aga paljudel on välikoonduse pidamine seepärast ebamugav, et seal ei mõista kuidagi teha algus- ja lõpptseremooniat, ei saa registreerida harjunud korra kohaselt koondusele ilmujaid, teostada „käte ülevaatus“ ja muid traditsioonilisi toiminguid — ja nendeta nagu poleks koondus täielik ega küllalt reeglipärane.

Kuid see kõik pole põrmugi oluline. Vahel algab tegevus enne, kui salk või rühm üldse terves koosseisus kokku tuleb. Näiteks võib saada pool salka eriülesande kätte ja nende alkoondumispaik on ühes, teisel poolel salgal aga teises kohas. Sageli võivad poisid juba üksikult asuda antud tegevusülesannete kallale ja kui kogu salk on lõpuks jõudnud kokku, siis on täiesti ebaloomulik hakata veel algustseremooniat korraldama.

Noorkotkalike oskusalade harjutamiseks on kõige huvitavam neid põimida

õppejalutuskäikudesse.

Määratakse jalutuskäigu sihtkoht ja siis tegevusalad, mida tahetakse harjutada. Olgu näiteks üheks eesmärgiks *kaardi järgi liikumine ja kompassi kasutamine*, see teeb loomulikult asja poistele huvitavamaks kui lihtne juhi järel marssimine. Teel võib anda eriülesandeid teatud punktide *kauguse määramiseks*, samuti enese käigu kiiruse arvutamiseks, teatud maa käimiseks *määratud aja jooksul* jne. Pärast võib lasta märkmikku teha mälu järgi *visand* käidud marssruudi kohta.

Sihtkohas tegevuse korraldamiseks on jällegi palju võimalusi: tehakse tuli, keedetakse teed, küpsetatakse tule paistel orgi otsas liha või vorsti; harjutatakse loodusmärkide vaatlemist ilmakaarte määramiseks jne. Kogu tegevus on ju hulga põnevam, kui see on luuremänguna korraldatud kahepoolselt — üks salk (või pool) liigub teise jälitajana või püüavad kumbki teineteise eest varjuda, kuid seejuures kindlaks teha teise asukohta ja tegevust. Siin saab kasutada sidepidamiseks signalisatsiooni ja harjutada teadete täpset edasiandmist suuliselt, samuti kirjaliku ettekande tegemist vastaspoole tegevuse ja muude tähelepanekute kohta.

Edasi märgin mõned mõtted tegevuse mitmekesistamise kohta, mida tuleks võtta ligemal võimalusel kaalumisele.

Koduümbrus nõuab varsti korrastamist.

Kevad on peaaegu käes. Lume kadudes on vajalik ette võtta suurem korrastamine ja puhastamine aias, õues, pargis, avalikel väljakuil ja teedel; samuti ootavad aedade parandamine, lillepeenarde kohendamine, istutamine ja palju muid töid korraldavaid käsi

Mis on selles kodukaunistamistöös võimalik rühma poolt ette võtta? Kas poistel on igal oma koduümbruse kaunistamiseks kavatsused valmis?

Noorkotkas armastab oma kodu! Kodu korrashoius ja kaunistamises avaldub ja süveneb see kõige selgemal kujul.

Olgu selle küsimuse selgitamine ühe lähema koonduse kandvaks teemaks, aga nii, et sellele järgneks palju töökoondusi kavatsuste tegelikuks rakendamiseks.

Ja missugused need kavatsused võiksid olla?

Esiteks vahest oma koduümbrus korda. See tingimata!

Kui polegi igaühel koduümbrust, kus siis temal võimalduks töötada? Vaat', siis palub üks salga poiss kaaslasel enda koduõue puhastamise talgule. Mõte on tore. Tegu saab aga veelgi toredam. Hulgana on töö lausa rõõm. Ja küllap tööd jätkub rohkem, kui jõutakse ära teha — seal on riisumist, kärutamist, kaevamist, aialattide uuendamist või kinnitamist, istutamist jne. Talguperemees vahest palub pärast tööd poisid keha kinnitamagi.

Vahest saab aga rühm või salk kasulik olla avalikkude väljakute korras-
tamiseski — kas mõne mälestussamba ümbruse või pargi puhastamises, istu-
tamistöödel või mujal.

Aiatöö võiks pakkuda huvi.

Ehk on mõni salk või osa poisse salgast või ka rühma peale kokku nii
hakkajad, et tahaksid hakata väikeselt aednikeks? On kuidagi võimalik saada
peenar või paar kuskilt maad, kas kooliajast või mõne poisi isa ajast, siis
võiks minna lahti porgandite, kaalikate, herneste, kapsaste jne. kasvatamiseks.
Küll juba maalappi leidub, kui harijaid on. Kodus on aga selleks paljudele
võimalus — ja hulga huvitavam on töö, kui mõnd peenart on täiesti enda
tahtmise järgi võimalik harida.

Võtame ette öö-päevase matka.

Sageli on kevadel juba maikuus täiesti ilusad ilmad — soojad ja päikese-
paistelised. Siis oleks paras aeg ette võtta tavaliste lühijalutuskäikude kõr-
val kord pikem retk — laupäeva õhtupoolikul välja ja alles pühapäeva õhtul
tagasi. 10—15 km ulatuses leidub ümbruskonnas ikka kohti, kuhu väärrib välja
minna. Sellest võiks kujuneda väike laager, kui soojus ka öösel küllaldane on.

Ainult kes jõuab telki tassida? Või ehk on võimalik telk kuidagi teisiti
kohale toimetada, mõni poiss vahest jalgrattaga viib selle ära? — Mina tegin
oma salgaga küll siis juba seesuguseid ööpäeva-rännakuid, kui telgid alles
luksusesemeiks olid ja voodilinaadest tuli „telk“ kokku nõeluda — aga nüüd
on saksamad ajad, naerdakse välja, kui julged veel sellist telgiks nimetada.
Aga oksist onni ehitada vist küll ei häbeneta, kui selleks aga küllalt
oksi saadaval on. Ega seegi paha ole, kui mõnelt peremehelt luba saadakse
küünis ööbimiseks, vahest lubatakse isegi lakka. Huvitav on see igal kujul.

Varustist natuke palju tuleb kaasa võtta, aga ega tähtis ole, et peab
väga kaugemale minema, ja väikese maa peale jaksab mõndagi oma turjal
kaasa tassida. Soojad magamisriided peavad ööbimiseks igal tingimusel olema.
Aga seal on vaja toidumoona, mõned väikesed keedunõud, paar kirvekest,
väike labidas ja üht-teist veel, mis kokku teeb siiski üsna kena koormakese.

Tore on seesugune reis ka paadiga. Siis ollakse juba varustusetassi-
mise vaevast lahti. Aga neid õnnelikke on üldiselt vähe, kelle koduüest
jõgi läbi jookseb. Kus see aga siiski on, sõudku seal siis poisid paatidega
matkale.

Ka jalgratastel niisugusele matkale välja sõita on meelitatav, kui ainult rüh-
mas leidub selle liikuva varanduse omanikke või kui poistel on häid sõpru,
kellelt seda saada kasutamiseks.

Kõigist neist öö-päevaseist rännakuist tuleb nooremail poistel, kes vae-
valt haukupoja east välja jõudnud, küll loobuda. See on ikkagi üsna pingutav
ja väsitav.

Korraldame rühma oma laagri.

Mina olen küll kindel, et rühma omas laagris on toredam olla kui suu-
res malevkonna või maleva laagris. Minu poisid kiitsid ka seda.

Aga miks on see toredam ja meeldivam?

Poistele seepärast, et nad ise said selle laagri ettevalmistamises ja kor-
raldamises peremehed olla: kes hoolitses varustuse hankimise eest, kes val-
mistas toidukavad, kalkuleeris toidunormid ja -hinnad, kes oli ehituspealik,
kes korrapealik, kes sanitar jne. Mulle seepärast, et mul endal ei tarvitsenud
midagi teha peale selle, et vaatasin siin ja seal, kuidas poistel ettevalmistus

areneb ja kas neil mõnes kohas oma targast arvestusest hoolimata mõnda asja teisiti ei tule toimetada.

Laagrielu ise oli kõigile mugavam — ei tulnud seista supisabas ega „üle-aru“ olla toimkonnas: ainult niipalju, kui seda hädapärast vaja oli. Lisan aga juurde, et seda „hädapärast“ olemist tuli rohkemgi kui suurtes laagrites, aga siin sai iga poiss aru, et seda oli vaja teha, polnud „ülearu“. Kokkadena teenisid poisid täieliku kiituse, ise aga kiitsid pärast ki kokaks-olemist.

Laagri tegevuskavagi kujunes selliseks, et võeti sellesse vaid need alad, mis just rühma poisse huvitasid ja neile olid jõukohased. Saadi valmistada katsenõudeid, korraldada mängu, ujuda jne., kõike selle kavaga, mis oli loomulikult jätkuks ja täienduseks nende senistele teadmistele ja võimetele. Seda võimaldab kõige paremini ikkagi ainult oma rühma laager.

Võib ju teha küll sama eduga, vahest mõnes suhtes isegi edukamate tulemustega, laagri naaberrühmaga ühiselt, kui poisse rühmas vähe. Isegi kolm väiksemat rühma võiksid olla koos laagris.

Olen vist kõik arvamused rühmalaagri suhtes välja rääkinud. — Ainult lõppu lisan siiski juurde, et seda kavatsust tuleb kohe ette valmistama hakata. Seal on hulk küsimusi lahendamiseks: koht, aeg, telgid (kui rühmal pole, siis andke aegsasti sooviavaldu maleva staabile ära!), osavõtumaks, läbirääkimine naaberüksustega jne.

Vanemad poisid matkama.

Laagrielu on ilus ja huvitav, kuid igal suvel laagris elada, see muutub pikapeale üksluseks. Vahelduseks tuleks ette võtta mõni pikem matk, see pakub hulga rohkem elamusi kui laagrisolek: iga käidud kilomeetriga muutuvad maastikupildid, muutuvad külad, muutuvad talud, elanikud ja — muutub matkaja isegi. Siin ma ei jõua küll matkast nii palju kirjutada, kui tast vaja kirjutada oleks, ei jõua anda ka selle korraldamiseks juhtnõore, neid tuleb hankida mujalt. Sellest on põhjalikult kirjutatud „NK käsiraamat“ III-s; samuti leidub palju väärtuslikku materjali „Kodutütre matkaraamatus“.

Kuigi tahan väga soovitada matkaleminekut, eriti vanemaile poistele — Kotkaringi liikmeile —, pean siiski hoiatama, et see on mitmekordselt raskem üritus kui laagrisseminek. Muidugi aga ka sama palju huvitavam, ja seepärast ei piisa matkajuhistest käsiraamatus, vaid siin on vaja leida matkakogemustega juht, kes tuleks kaasa matkasalgaga.

Jalgsimatka ei pruugi alustada mitte kodunt, kui kodu ligem ümbrus juba nagunii läbi matkatud ja seal enam pole uut ja huvitavat, vaid võib rongiga sõita kuhugi kaugemale ja sealt alustada jalgsimatkaga.

Enne kalse sooritamisele asumist muretsege endale raamat

«PESAKOTKA KATSE»

Raamat sisaldab 40 joonist ja kõik tabelid nõutavate andmete esitamiseks haukapoja, noorkotka või pesakotka katsel.

Hind 35 senti.

Raamatut võib saada: 1) maleva instruktorilt; 2) otse talituselt tellides, lisades iga eksemplari kohta 35 senti väärtuses postmarke; 3) Tallinnas: KL Tarvetelaost, Kaarli 8; 4) Tartus: „Koolivara“, Võidu tän. 10.

Juhtide väljaõppest merirühmades.

Noortemagister Ed. Tiik.

Juhtide väljaõppele on pidevalt tähelepanu pühendatud, mille tulemusena esialgne salgapealikute kooli kava nmag. V. Hiir'elt „Kotkas“ nr. 3 — 1937. a. ja salgapealikute kooli kava nmag. K. Liping'ult „Kotkas“ nr. 10, 11, 12 — 1937. a. ja nr. 1 — 1938. a., ning rühmajuhtide kursuse ajutine kava nmag. K. Liping'ult „Kotkas“ nr. 11, 12 — 1938. a. Nende kavade rakendamine on suutnud anda malevais hulga nooremaid juhte. Samasuguseid kursuste kavu oleks tarvis rakendada ka merinoorkotkaste juhtkonna väljaõppeks. Nende kavade koostamisega ei suuda toime tulla üksik juht, vaid kui meie tahame korralikku kursuste kava, siis on tarvilik, et kõik merinoorkotkaste juhid selle koostamisel kaasa aitaksid.

Peale sellise kava üleriiklikult maksmapanemist oleks hädatarvilik, et merinoorkotkastele asutataks rannikule oma suvikodu, kus rakendamisele võiksid tulla kõik merinoorkotkaste praktilised alad, nagu purjepaadi juhtimisoskuse omandamine, merimehe kutsealased tööd, kalandus, tervishoid ja signaalala. On loomulik, et kõik ei teki üle-öö, vaid saavutatakse suure vaeva ja järjekindlusega, milles peavad kaasa aitama kõik tegelikud noortejuhid.

Kuna üleriigiliselt pole kehtima pandud ühist merijuhtide väljaõppe kava, siis on Harju Malevas kasutamisele võetud esialgne juhtide väljaõppe kava, mille esitan allpool.

Merinoorkotkaste juhtide väljaõppe teostub erialagrupidena, nimelt navigatsioon- (lootsi-) ja sideala-grupidena. Gruppide töö on korraldatud nii, et talvekuudel võetakse läbi teoreetiline osa ja suvel praktiline osa. Mõlemale osale on juurde pandud kalandusala ja tervishoid ühes päästeabinõude käsitemisioskuse alaga.

Vaatleme kursuste kava lähemalt:

A) Teoreetiline osa:

1) Navigatsioon- (lootsi-) ala grupp: Vaatepiir, meremõõdud, meremärgid, kompassid, nende käsitsemine ja hooldamine. Rahvusvahelised reeglid merel kokkupõrgete vältimiseks, laevade tuled, udu-, häda- ja tormisignaaliid. Teeandmise kord merel. Sõu- ja purjepaat, nende üksikosade nimetused ja tundmaõppimine.

Meie vetes elutsevad kalaliigid ja nende eluviisid. Võrgud, õnged ja muud meie rannikuil ja sisevetes kasutatavad kalapüügiiriistad, nende hooldamine ja korrashoid. Püügiiriistade valmistamine. Päästeabinõud, nende hooldamine ja valmistamine 25 t.

2) Sideala-grupp: Sidevahendid, nende hooldamine ja korrashoid. Morse ja semafori harjutustunnid, laevade tuled, udu-, häda- ja tormisignaaliid. Päästejaamade töö ja nende asukohad. Signaaliraamat, siluettide raamat. Oma koduümbruse ranniku, rannavete ja sadamatesse sissesõiduteede põhjalik tundmine.

Meie vetes elutsevad kalaliigid ja nende eluviisid. Võrgud, õnged ja muud meie rannikuil ja sisevetes kasutatavad kalapüügiiriistad, nende hooldamine ja

korrashoid. Püügiriistade valmistamine. Päästeabinõud, nende hooldamine ja valmistamine 25 t.

B) **Praktiline osa** (õppelaager) jaguneb kahte töögruppi:

- 1) Navigatsiooniala grupp ja
- 2) Sideala-grupp.

Mõlemale grupile on peale oma eriala ette nähtud tervishoid ühes päästeabinõude käsitlemise tegelikkude harjutustega ja kalandusala.

1) **Navigatsiooniala-grupp:**

- a) purjepaadi käsitlemisoskus koos sõiduharjutustega 10 t.
- b) meremehe kutseala tööd 4 t.
- c) kalandusala (tegelik püük) 4 t.
- d) tervishoid (ujumistunnid, päästeabinõud) 6 t.
- e) tavandid 2 t.

Kokku 26 t.

2) **Sideala-grupp:**

- a) sidevahendid, nende käsitlemine ja hooldamine 2 t.
- b) semafori ja morse harjutused 10 t.
- c) signaalraamatu käsitlemine 2 t.

- d) kalandusala (tegelik püük) 4 t.
- e) tervishoid (ujumistunnid, päästeabinõud) 6 t.
- f) tavandid 2 t.

Kokku 26 t.

Märkus: Siin esitatud kava 26 tunni ulatuses on käsitletud ainult õppetunde, kuna laagri ehitamine, lammutamine, aeg äratussignaalist kuni õppetöö alguseni, lõunavaheajad ja õhtu peale õppetöö lõppu on arvestamata. Kokku võttes peaks õppelaagri kestus olema 6—7 päeva.

Esitatud kavadest on välja jäetud puht-noorkotkalikud teadmised ja oskuste süvendamine sellel eeldusel ja kaalutlusel, et merinoorkotkaste eksamikavad näevad ette nagunii noorkotkalikku tegevust eelkõige.

Jääb loota, et kõik merinoorkotkaste tegelikud juhid tutvuksid esitatud kavaga, teeksid vastavaid parandusi ja täiendusi eeltoodus, lähtudes enda arvamustest ja kogemustest merijuhtide väljaõppe alal. Nii saaksime asjale kõige kiiremini ja tagajärjerikkamalt kasu tuua.

Kauguste hindamisest.

Noortemagister A. Ohaka.

Kaugustuhandiku kasutamine.

Põhialused. Kaugustuhandik esineb mõõtühikuna peamiselt mitmesuguste relvade (raskekuulipilduja, kahur, miinipilduja) lasketehnikas, nende sihtimise ja tulejuhtimise abinõudel.

Kaugustuhandiku mõiste tundmine ja kasutamisoskus on rakendatav ka paljudel muudel juhtudel.

Oletame, et asume 1000 m raadiusega ringi keskpunktis. Ringjoonel asetsevad mitmesugused esemed, mida vaatleme, seega vaatluskaugus võrdub raadiusega. 1 tuhandik vaatluskaugusest (raadiusest) võrdub 1 meetriga. Ühte tuhandikku vaat-

(Järg).

luskaugusest nimetatakse kaugustuhandikuks ja tähistatakse märgiga μ . Ühele μ vastab kaar, mis moodustab ringjoonest $\frac{1}{6280}$ osa (sest ringi pikkus $C = 2\pi r$; $C = 2 \cdot 3,14 \cdot r = 6,28 \cdot r$. Sellest $r = \frac{c}{6,28}$ ja üks tuhandik $r = \frac{c}{6280}$).

Mõõteriistade mõõtühikuna kasutataksegi tuhandikule vastavat kaart, või õigemini selle nurkväärtust.

Seega kaugustuhandik on nurk, mis moodustab $\frac{1}{6280}$ osa täisringist (normaalтуhandik). Täisringi jagamine 6280 ossa on aga eba-praktiline ja sellepärast jagatakse tavali-

Meie kotkajuhte.

Kj. Ernst Omri,
NK Võru Malevast.

Kj. Leo Suits,
NK Petseri Malevast.

selt täisring mõne ümmarguse arvuga, näiteks 6400 (meil sõjaväe mõõduvahenditel) või 6000 (Soome kompassil „Suunto M/37“). Või: tuhandik on nurk. mille all näeme 1 m pikkust eset 1000 m kaugusel.

Nurkväärtus ei muutu kauguse suurenemise või vähenemisega, küll muutub aga temale vastava kaare väärtus. Praktiliselt ongi vaja alati leida tuhandikudele antud kaugusel vastav joonväärtus (kaare osa), mis on aga lihtne. kui peame meeles, et α -le vastab joonväärtus $1/1000$ kaugusest.

Näide: kui kaugus $D = 1000$ m, siis $1 \alpha = 1$ m, $D = 2000$ m, siis $1 \alpha = 2$ m, $D = 500$ m, siis $1 \alpha = 0,5$ m või vastupidi $1 \alpha = 3$ m, siis $D = 3000$ m, $1 \alpha = 2$ m, siis $D = 2000$ m jne.

Nurksuuruste α -des mõõtmiseks võib kasutada mõõtjoonlauda. Kui hoiame joonlauda silmadest 50 sm (500 mm) kaugusel, siis 1α -ga võrdub joonlaual 0,5 mm (500 mm : 1000). Veelgi parem on valmistada tselluloidist (ka papist) tuhandikumõõtja (vt. joon. 1).

Mõõtja serval on 1 mm pikkused jaotused, seega iga jaotus vastab 2α . Iga

suure jaotuse s. o. 10α järel on soovitatav märkida numbrid. Tuhandikumõõtja kesk- kohale on kinnitatud niit (augu ja sõlme abil). Niidi pikkus on 50 sm ja vabasse otsa on kinnitatud mingi ümmargune ese. Tuhandikumõõtja kasutamisel pannakse niidi ots suhu nii, et ümmargune ese jääks hammaste taha, ja sirutatakse käes olev plaat nii kaugemale, kui lubab niit. Nüüd tuhandikumõõtja serval olevad jaotised on silmadest 50 sm kaugusel. Tuhandike lugemiseks pigistada kinni üks silm ja lahtise silmaga jälgida, mitu α joonlaual katab märgi pikkus (vt. joon. 2). Joonlauda ja tuhandikumõõtjat võivad asendada ka teised esemed, mille mõõted on teada. Peame meeles mõn- n- gad:

Tikutooši pikkus 110 α (55 mm)

--do-- laius 75 α (37 mm)

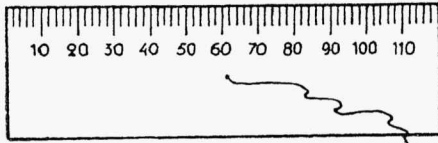
---do--- paksus 35 α (17 mm)

Kandilise pliiaatsi paksus 14 α (7 mm)

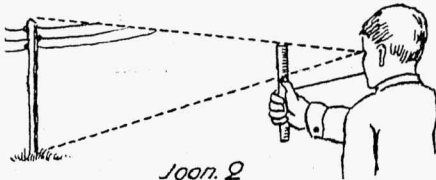
Tuletiku paksus 4 α (2 mm)

K a s u t a m i n e. Teades esemete mõõteid (pikkusi, kõrgusi või laiusi) ja mõõtes, mitme α all nad paistavad, saab kindlaks määrata kaugust esemeni.

Näide: Telefoniposti kõrgus on 5,5 m ja mõõtmisel katab 10 m. Üks m katab seega 0,55 (5,5 m : 10 = 0,55 m). Kui 1 m vastab 0,55 m, siis peab kaugust postini olema 1000 korda suurem s. o. 550 m. (Seega $D = \frac{h}{m} \cdot 1000$, kusjuures D on otsitav kaugus ja h eseme mõõde.)

Joon. 1

Joon. 2

Enamvähem kindlad on ka teenäitajate ja kilomeetripostide kõrgused, samuti inimese kõrgus (1,70 m).

Kui hinnatavat kaugust läbib risti vaatlussuunaga telefoniliin, siis teades kahe posti vahemaad, mis on keskmiselt 55 m, leiame liini kauguse ja sellele lähedal asetsevate esemete kaugused.

Näide: 2 telefoniposti vahemaa katab 100 m. Kaugus postideni

$$D = \frac{55}{100} \cdot 1000 = 550 \text{ m.}$$

Samuti on kasulik pidada meele aknaraamide keskmisi mõõteid. Nende kaudu saab kindlaks teha maja mõõteid ja kaugust. Vastupidi, kui on teada kaugus, saab arvutada eseme kõrgust või laiust.

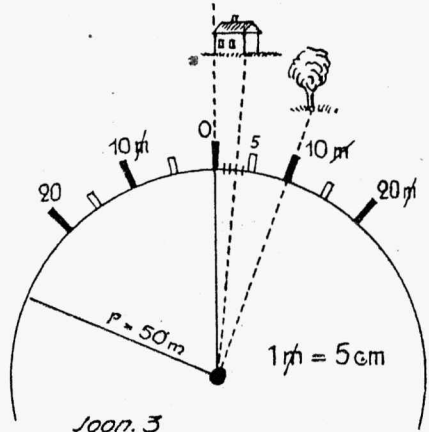
Näide: I Telefonipost asetseb 100 m kaugusel ja katab 55 m. Ühele m vastab 100 m kaugusel 0,1 m, seega post on 5,5 m kõrge.

II Maja asetseb 200 m kaugusel ja ta vaatlussuunaga risti asetsev külg katab 120 m. Ühele m vastab 200 m kaugusel 0,2 m, seega maja külg on 24 m pikk

($h = \frac{D \cdot m}{1000}$, kusjuures h on otsitav mõõde ja D on kaugus).

Väljaõppe teostamine.

A) Selgitada kaugustuhandiku mõiste. Selgituse näitlikuks tegemiseks tähistada maapinnal 50 m raadiusega ringi osa (vt.

Joon. 3

joon. 3) ja märkida ringi keskpunkt. 50 m kaugusel on 1 m väärtus 5 sm. Tähistada ringjoonel nüüd kepikestega 0-punkt ja mõlemale poole paarkümmend m (soovi korral võib ka kogu ringjoont tähistada ja jaotus teostada). Seistes algpunktis, vaadata, missuguseid esemeid jääb märgitud suunda. Mõõta kaugused esemeteni ja esemete laiused (läbimõõdud) meetrites. Sarnaselt ettevalmistatud õppeplaatist on soovitatav valmistada joon. 3 taoline skeem.

Õelda õpilasele märgitud suunas asuva eseme laius meetrites; nad vaatlevad, mitme m all ese paistab, ja arvutavad kauguse. Lasta läbi teha vähemalt 3–4 näidet.

Siis anda teada kaugus mõne esemeni ja lasta arvutada pikkusi (läbimõõte).

Kõik arvutused lasta teha võimalikult peast ja hoiduda eespool antud kauguse ja kõrguse valemite kasutamisest.

B) Lasta igal poisil valmistada eespool kirjeldatud tuhandikumõõtja (joon. 1) kas papist või tselluloidist (või varustada 50 sm pikkuse niidiga sentimeeterjoon-

laud või soome kompassi suunamisplaat). Lasta võrrelda, kas jaotised vastavad eelmises p. kirjeldatud õppeplatsil tähistatud jaotistele. Teostada eespool kirjeldatud harjutusi uutes suundades.

C) Rakendada kaugustuhandikke ja jalgratturi ning auto kiiruse kindlaksmääramiseks. On tarvis teada vaid sõiduki keskmiist pikkust. Selle järgi arvutatakse esiteks kaugus sõidukini ja siis teatud arvu m-de läbisõitmise aja järgi kiirus.

Näide: Auto on 4 m pikk. Ta katab viseerimisel 8 m, seega sõidab 500 m kaugusel ($D = \frac{1}{4} \cdot 1000 = 500$ m). Edasi mõeldame, et sõiduk läbib 100 m 5 sekundiga. 100 m-le vastab antud kaugusel 50 m, sõiduk seega läbib ühes sekundis

10 m ja tunnis (3600 sek.) 36000 m või 36 km tunnis.

Sama põhimõtte järgi arvutatakse ka lennuki kiirus.

Katsete vastuvõtmine. Noorkotka katse kauguste ja kiiruste määramise punktide (p. 8) vastuvõtmisel tuleks tingimata nõuda kaugustuhandiku kasutamisoskust, kuna kauguste hindamine 1200 meetrini muutub muidu üsna problemaatiliseks. Ka auto ja lennuki kiiruse vaistlik või kogemuslik hindamine annab juhuslikke tagajärgi.

Juhile: Loe a) N. K. käsiraamat II lk. 233, 234;

b) Riigikaitse õpetuse käsiraamat lk. 465—467 ja

c) V. Ugandi, „Sõjatopograafia“ lk. 112, 113. (Järgneb.)

Ilmusid tegevusaruanne 1938/39. ja Kotkakodu brošüür.

Peastaabi kirjastusel on äsja ilmunud trükist ja saadetud malevaisse kõigile Peastaabis registreeritud üksustele väljasaatmiseks kaks trükist: Noorte Kotkaste 1938/39. a. tegevusaruanne ja Kotkakodu brošüür eeloleva suve kohta. Esimest on saadetud ka maleva ja malevkondade juhtide jaoks. Tegevus-

aruanne annab üksikasjalise ja piltliku läbilõike noorte kotkaste üheksanda tegevusaasta tööst, tegevusest ja organisatsiooni arengust, kuna Kotkakodu brošüüris on avaldatud kõik vajalikud andmed Kotkakodu tegevusest osavõtu kohta.

II „Ümber Maleva“ teatesuusatamine Virus.

NK Viru Maleva korraldusel toimus 4.—15. märtsini k. a. II „ÜMBER MALEVA“ teatesuusatamine, mille eesmärgiks oli üksustevahelise koostöö süvendamine ja suusaspordi propageerimine. Kuna ilmad olid soodsad ja üksustes tunti erakordselt suurt huvi nimetatud ürituse vastu, siis oli ka osavõtjate arv suur — 493 poissi.

Teatesuusatamine algas 4. märtsil Rakverest, kus Maleva pealik andis meeskonna vanemale üle kontrollkausta, kuhu iga üksuse meeskonnavanemal tuli sisse kanda peale väljasõidu ja kohale jõudmise aja temperatuur, teate edasiviimise viis, lumeolud, tuul, meeskonna koosseis ja kokkuvõtte sõidetud marssruudist. Lehitsedes nüüd kontrollkausta, mis on külastanud 65 üksust ja maha matkanud üle 500 km, näeme, et kõikjal on poiste tuju olnud hea, mida muidugi

suurendas veel kuum tee ja võileivad kodutütarde poolt pakutuna.

Avaldan väljavõttena mõned meeskonnavanemate poolt tehtud marssruudi kokkuvõtted:

„Sõit alustati noorkotkaliku täpsusega ja „hirmsa“ tempoga. Esimesena kohtasime kohe valget hobust, mis arvatavasti ei tähenda head. Tempo oli liiga tugev ja kohale jõudsimine mitte-noorkotkaliku täpsusega.“

„Sõit mõeldus väperusteta, õnnetusi ei juhtunud. Meeskonnal tuju suurepärase. Kodutütarde poolt valmistatud tee ja võileivad tõstsid veelgi meeleolu.“

Käesoleva aasta suvel on kavatsus korraldada jalgrattamatk, millest saaksid osa võtta kõik Maleva üksused, kuna teatesuusatamise juures osa üksused jääb eemale suure vahemaa tõttu.

I. A.

Harju noored kotkad võistlesid suusatamises.

Pühapäeval, 31. märtsil s. a. toimusid Iru Noorte Kotkaste Harju Maleva suusatamisvõistlused, mis õnnestusid hästi, kuna hoolimata „troopilisest“ soojusest oli lumi veel sõidukõlvuline ja küllaldane.

Võistlused toimusid kolmes klassis. Vanemate poiste klassis (17. a. ja vanemad) 10 km distantsil saavutas esikoha kp. Arnold Mäesalu ajaga 0:57:05, 2. kp. Raimond Loigo ajaga 0:59:20 — mõlemad Keila rühmast, 3. kp. Rein Loosaar — Jägala rühmast, kelle ajaks märgiti 1:04:17.

Poisid vanusega 13—17 a. võistlesid 5 km distantsil, kusjuures esikohale tuli pk. Bernhard Kivikallas — Iru rühmast, ajaga 22:58, 2. kp. Rober Kaal ajaga 23:35 ja 3. p. Bruno Kuik, ajaga 24:04 — mõlemad Juuru rühmast.

Nooremad „suusasangarid“, vanusega kuni 13 aastat, võistlesid 2,5 km distantsil, kusjuures esikoha päris pk. Arnold Heinsoo Juuru rühmast, 2. pk. Einart Loopere — Jägala rühmast ja pk.

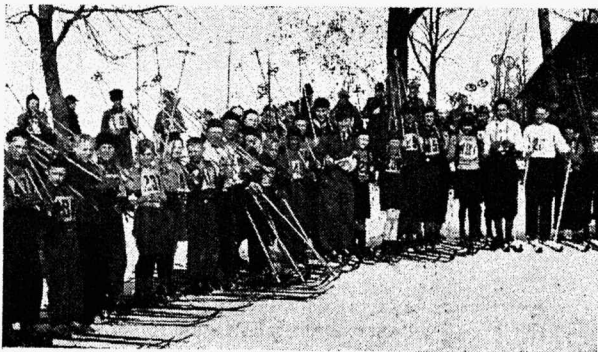
Erich Ventsel — Keila rühmast, ajad vastavalt 13:17, 13,34 ja 14:08.

Rühmadest tuli esikohale ja omandas kullassepp Lange poolt annetatud rändauhinna — väärtusliku hõbekarika — 1. korda Iru rühm, kes saavutas 181 punkti, teisele kohale tuli Juuru rühm 137 punktiga, kolmandale kohale Jägala rühm 64 punktiga.

Pärast võistlusi toimus Iru rahvamajas sportlik aktus, kus suusasportlane ltn. Otto Tammandis poistele tõhusaid näpunäiteid suusakunsti alal.

Aktuse lõpul tänas poisse innuka võistluse eest KL Harju Maleva pealik kol.ltn. K. Saar ja Noortemaleva pealik kj. V. Maimik, kes andis edasi esikohtadele tulnuile auhinnad, milleks oli noorkotkalikku kirjandust.

Kohtunikena tegutsesid noortemaleva pealik kj. V. Maimik, noorteinstr. nmag. E. Tiik, KL Harju Maleva spordi-pealik A. Neemre, KL Iru malevkonna spordipealik V. Tamm ja KL instruktor ltn. Pank.

Osa NK Harju Maleva suusasangareid Iruks koos oma pealiku ja abipealikutega.

Kasutage auhindadena ja kingitustena

„Noore Kotka“ 1939. a.

kokkubrošeeritud aastakäike, mis noortekohase raamatuna huvitav ja mitmekülgne. Hind kr. 0,75.

Tellida otse talitusele, Võidu 10-24, Tartu.

Noorte Kotkaste 1940. a. suviseid üritusi.

Üleriigilise ulatusega üritused.

- 12.—20. juulini — õppematk juhtidele Narva ümbruse piirimaadele. Osavõtjaid 30 vanemat juhti.
- 15.—28. juulini — Kotkakodu tegevuse I periood poistele; osavõtjaid umbes 80.
- 29.—31. juulini — malevate staabiliikmete õppe- ja nõupidamispäevad Kotkakodus. Osavõtjaid 60—80 juhti.
- 01.—14. aug. — Kotkakodu tegevuse II periood poistele; osavõtjaid umbes 80.
- 02.—07. aug. — meriüksuste juhtide laager Pärnu rannas merealaliste oskuste süvendamiseks. Tegelik korraldaja Harju Malev. Osa võtavad meriüksuste nooremad juhid kõigist malevaist, kus vastavad üksused töötavad, kokku umbes 150 juhti.
11. aug. — noorte laskemeistrivõistlused Tondil (KL Peastaabi üldkorraldusel) eelmiste aastate eeskujul.
- 15.—16. aug. — noorte ujumiskursused Kotkakodu ujulas. Võistlused toimuvad 3 klassis: A klass 17—19 a. (incl.), B klass 15—16 a. (incl.) ja C klass 13—14 a. (incl.). Igas klassis 3 ala: rinnuli-, selili- ja vabaltujumine; A ja B klassis ujumismaa pikkus 100 m, C klassis 50 m. Osavõtjaid igast malevast igas klassis igal alal 2 võistlejat, kokku umbes 150 noort kotkast. A ja B klassis võistlejad peavad olema kotkapoja või noorkotka, C klassis pesakotka katsejärgus.
- 17.—18. aug. — noorte kergejõustiku võistlused Võrus; meeskonna majutamine Kotkakodus. Võistlused toimuvad 2 klassis — A klass 17—19 a. (incl.) ja B klass 15—16 a. (incl.) — 5-võistluse süsteemis (iga võistleja võistleb kõigil 5 alal). Igast malevast esineb kummaski klassis 3-poisiline meeskond. Võistlejad peavad olema mõlemas klassis kotkapoja või noorkotka katsejärgus. Pooliku-koosseisuliste meeskondadega ei saa võistlusist osa võtta.
- Võistlusalad A klassis: 100 m jooks, 1500 m murdmaajooks, kaugushüpe, kuulitõuge ja granaadi kaugusvise; B klassis: 60 m jooks, 1000 m jooks, kaugushüpe, kõrgushüpe ja kuulitõuge.
- 22.—22. aug. — Alati Valmis!, patrulli- ja pioneervõistlused viiakse läbi laagriolukorras Valgamaal, osaliselt ühises korralduses Kaitseliidu patrulli- ja sidealavõistluste teostamisega. Osavõtjaid kõigist kolmest võistlusest kokku 240 + varumehed ja korraldajad. Alati Valmis! võistlusest võtab iga malev osa 8-poisilise salgaga. seega üldse 120 võistlejat; võistlejate vanus kuni 17 a. Võistlusalad määratakse kotkapoja järgukatse nõuete ulatuses (ülesandeid võib olla ka pesakotka või noorhauka

järgust). Lahendamiseks antavad ülesanded — üldse 4—5 erinevat ülesannet — selguvad võistleva salgal alles määratud olukorras iga ala vahekohtuniku juures, kellelt ta saab need kirjalikult või suuliselt.

- Patrullivõistlused toimuvad eelmise aasta võistluste tingimuste kohaselt (Kaitseliidu patrullivõistluste järgi lihtsustatud). Igast malevast 4-poisiline meeskond, seega kokku 60 osavõtjat + varumehed (15); osavõtjate vanus kuni 20 a., kusjuures võistlejad peavad olema kotkapoja või noorkotka katsejärgus. Pioneerilavavõistlused nk. pioneeri erikatse nõuete ulatuses. Võistlustöödeks 2—3 erilaadi ülesannet. Igast malevast 4-poisiline võistlusmeeskond, võistlejad kotkapoja või noorkotka katsejärgus, vanusega kuni 20 a., seega kokku 60 võistlejat.

Organisatsiooni kümnenda tegevusaasta tähistamiseks on ette nähtud novembrikuu lõpul Tallinnas üleriigilise noorte kotkaste tööde näituse korraldamine, kuhu malevais toimuvailt eelnäitusilt valitakse paremad eksponaadid. Sel puhul toimuks ka laialdasema koosseisuga üleriigiline juhtide päev (või kongress) mitmesuguste eri-töökoosolekutega, samuti noorte õppekäike Tallinna.

Kotkakodu kasutamine

on üldiselt jagatud järgmiselt:

27. maist — 07. juun. — KL komp. pealike ja instruktorite kursused.
 08. juun. — 10. juul. — Kodutütred,
 15.—28. juul. — poiste I tegevusperiood,
 29.—31. juul. — malevate staabi liikmete õppe- ja nõupidamispäevad,
 01.—14. aug. — poiste II tegevusperiood,
 15.—18. aug. — nk. ujumis- ja kergejõustiku-võistlused,
 19.—31. aug. — KL orkestrijuhtide kursus.

Malevate korraldusel.

Üksikasjalisemad andmed malevate suvisest tegevusprogrammist praegu veel puuduvad, kuna see tuli täielikult ümber kujundada kavatsatud üleriigilise üldlaagri ärajäämise tõttu. Teada on ainult mõnede malevate poolt kavatsatud suu-remad üritused:

Tallinna, Harju ja Järva Maleva nooremate juhtide ühisõppelaager Aegviidus 27. juunist — 6. juulini, umbes 150 osavõtjaga.

Tallinna Maleva üldlaager Aegviidus 9.—16. juulini, umbes 350 osavõtjaga, millest on palutud osa võtma ka teistest malevatest külasterühmi kuni 20-poisilise koosseisuga.

Tartu Maleva õppelaager Kotkakodu juures laagriväljakul 25.—30. juunini ja üldlaager samas kohas 3.—8. juulini.

Peastaabi poolt on soovitatud malevais eriti matkade organiseerimist ja korraldamist eeskätt piirimaadele — Narva, Petseri. Valga ümbrusse, Lääne- ja Saaremaale — samuti õppelaagrite teostamist ja rühmalagrite korraldamise õhutamist.

NOORTEMAGISTRITE KOGU TEATED.

Noortemagistri-väitekirjade teemadest.

Korduvalt on pöördutud Noortemagistrite Kogu juhatusse poole järelepärimistega, missugustel teemadel on koostamisel noortemagistri-väitekirjad. Ulevaate võimaldamiseks annab juhatus alljärgnevalt andmeid noortemagistri-väitekirjade koostamisele lubatud kotkajuhtide, väitekirja teemade ja oponentide kohta.

Karl Aun — Järva Malevast. „Turismiala rakendamine noorkotkluses“ — lubat. 30. jaan. 1939. a. prof. nr. 24 p. 2. Oponendid 1) nmag. J. Vahur, Tallinna Malevast ja 2) nmag. V. Pirsko, Tallinna Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Peeter Kallas — Sakalamaa Malevast. „Rahvuslik kasvatus Noorte Kotkaste organisatsioonis“ — lubat. 4. mail 1939. a. prof. nr. 30 p. 5. Oponendid 1) nmag. G. Reial, Tartumaa Malevast ja 2) nmag. V. Hiir, Tartumaa Malevast — määratud 4. mail 1939. a. prof. nr. 30 p. 5. Valmistamisaeg pikendatud kuni 1. maini 1940. a. 19. novembril 1939. a. prof. nr. 8 p. 5.

Arved Kalvo — Tartu Malevast „Laager kasvatustegurina“ — lubat. 16. jaanuaril 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. G. Reial, Tartumaa Malevast ja 2) nmag. V. Toom — Sakalamaa Malevast — määratud 4. mail 1939. a. prof. nr. 30 p. 3.

Helmut Kase — Tallinna Malevast. „Isetegevuse rakendamisest noorkotkluses“ — lubat. 9. jaan. 1940. a. prof. nr. 9 p. 1. Oponendid 1) nmag. K. Liping, Peastaabist ja 2) nmag.

A. Keppi, Narva Malevast — määratud 9. jaan. 1940. a. prof. nr. 9 p. 1.

Artur Kink — Tartu Malevast. „Kehalisest kasvatusest Noorte Kotkaste üksustes“ — lubat. 30. jaan. 1939. a. prof. nr. 24 p. 2. Oponendid 1) nmag. M. Saari, Narva Malevast ja 2) kj. O. Mõttus, Tartu Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Jüri Kipper — Saaremaa Malevast. „Noorte Kotkaste rühmakodud“ — lubat. 5. nov. 1938. a. prof. nr. 21 p. 3. Oponendid 1) nmag. A. Ohaka, Tallinna Malevast ja 2) nmag. V. Toom, Sakalamaa Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Aleksander Kivi — Tallinna Malevast. „Topograafia-ala käsitus ja õppekavad Noorte Kotkaste organisatsioonis“ — lubat. 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 9. Oponendid 1) nmag. R. Lahi, Tartu Malevast ja 2) nmag. A. Ohaka, Tallinna Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 9.

Arnold Kuus — Tartumaa Malevast. „Nöörühendused ja nende rakendamine Noorte Kotkaste õppetegevusse“ — lubat. 17. veebr. 1939. a. prof. nr. 25 p. 1. Oponendid 1) nmag. J. Laar, Peastaabist ja 2) nmag. E. Vardja, Tartumaa Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Karl Lang — NK Peastaabist. „Kehalise kasvatuse piirjooned ja ulatus Noorte Kotkaste organisatsioonis“ — lubat. 25. jaan. 1936. a. prof. nr. 8 p. 1.

Leopold Luulik — Tartu Malevast. „Mudelilite valmistamisest“ — lubat. 16. jaan. 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. V. Kulasalu, Tallinna Malevast ja 2) nmag. M. Saari, Narva Malevast — määratud 4. aprillil 1939. a. prof. nr. 29 p. 4.

Viktor Maimik — Harju Malevast. „Propaganda noorkotkaliku kasvatuseteenistuses“ — lubat. 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 8. Oponendid 1) nmag. V. Hiir, Tartumaa Malevast ja 2) nmag. E. Vardja, Tartumaa Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 8.

Rudolf Nõu — Lääne Malevast. „Tulefõrje-ala rakendamine noorkotkluses“ — lubat. 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 9. Oponendid 1) nmag. M. Saari, Narva Malevast ja 2) tulet. insp. Fr. Parmask, E. T. Liidust. — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 9.

Hendrik Ollino — Pärnumaa Malevast. „Noorsoo ülesandeist“ — lubat. 16. jaan. 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. E. Tarn, Järva Malevast ja 2) nmag. O. Randvee, Tallinna Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10. Lubatud kaitsmisele 17. veebr. 1940. a. prof. nr. 10 p. 7.

Johannes Parviits — Sakalamaa Malevast. „Jälgimiskuse arendamine noorte kotkaste õppetegevuses“ — lubat. 18. märtsil 1940. a. prof. nr. 13 p. 1.

Elmar Raunvee — Tartumaa Malevast. „Noorte kotkaste valmistatud elektrilisi õppevahendeid“ — lubat. 16. jaan. 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. J. Laar, Peastaabist ja 2) nmag. M. Saari, Narva Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Richard Saarniit — Tallinna Malevast. „Matkad ja nende korraldamine noorte kotkaste tegevuses“ — lubat. 16. jaan. 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. E. Vardja, Tartumaa Malevast ja 2) nmag. J. Vahur, Tallinna Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof.

nr. 6 p. 10. Valmistamisaeg pikendatud kuni 1. jaan. 1941. a. 17. veebr. 1940. a. prof. nr. 10 p. 5.

Arnold Salk — Järva Malevast. „Praktilisi tegevusalasid noorte haugaste töös“ — lubat. 8. nov. 1936. a. prof. nr. 12 p. 2. Oponendid 1) nmag. V. Kulasalu, Tallinna Malevast ja 2) nmag. P. Rootalu, Viru Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Henn Treial — Tartumaa Malevast. „Põhialuseid Noorte Kotkaste kui Kaitseliidu noorte eriorganisatsiooni struktuuri ülesehitamiseks kehtivate Noorte Kotkaste Põhimääruste muutmise puhul“ — lubat. 24. okt. 1937. a. prof. nr. 15 p. 1. Oponendid 1) noortenõunik J. Maisma, Haridusministeeriumist ja 2) nmag. J. Tedersoo, Peastaabist — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Elmar Töldsepp — Saaremaa Malevast. „Usuline kasvatus Noorte Kotkaste organisatsioonis“ — lubat. 8. nov. 1936. a. prof. nr. 12 p. 2. Oponendid 1) praost O. Lauri, Tartumaa Malevast ja 2) nmag. O. Randvee, Tallinna Malevast — määratud 4. mail 1939. a. prof. nr. 30 p. 3.

Artur Varul — Petseri Malevast. „Rühma- ja salgajuhtidest ja nende väljaõppesist“ — lubat. 16. jaan. 1939. a. prof. nr. 23 p. 1. Oponendid 1) nmag. K. Liping, Peastaabist ja 2) nmag. A. Ohaka, Tallinna Malevast — määratud 4. aprillil 1939. a. prof. nr. 29 p. 4.

Johannes Viilup — Järva Malevast. „Teed noorte kotkaste rakendamiseks väikeloomapidamise ja aianduse aladel“ — lubat. 25. apr. 1936. a. prof. nr. 9 p. 1. Oponendid 1) nmag. V. Toom, Sakalamaa Malevast ja 2) nmag. E. Vardja, Tartumaa Malevast — määratud 6. okt. 1939. a. prof. nr. 6 p. 10.

Õppige ujuma pesukausis!

Nk. A. Hiop.

Meie mõnekuine suvi on liiga lühike selleks, et võimaldada täielikku ujumisoskuse kätteõppimist ainult suvel. Meil on seni ujumisoskuse õppimine suunatud peamiselt laagritesse. Kuid laagris ettenähtud suplusajad päevakavas on selleks liiga piiratud, et kõigile anda vajalikke teadmisi ujumisoskuses. On öeldud, et „laagrist tagasi tulles iga poiss peab oskama ujuda“. See on raske ülesanne algajaile ka siis, kui kogu laagri aeg oleks pühendatud ainult ujumisele.

Ei taha just ütelda, et normaalselt ettenähtud suplusajad laagreis oleksid kujunenud ainult sulistamiseks, tahan viidata vaid sellele, et saavutatud tagajärjed neist tundidest oleksid märksa suuremad, kui kõik teeksid läbi vastava eeltreeningu.

Ujumisharjutustega tuleb tutvuda kuival, enne kui neid alata vees. Praktika näitab, et kahekordne seletus ja õpetus, enne kuival ja siis vees, on abiks ujumisoskuse kiireks omandamiseks. Nii võib algaja omal algatusel või vastava juhi

näpunäitel peale suve teistelgi aasta-aegadel kõik ujumisviisid kuival selgeks õppida ja seega kiirendada ujumise õppimist vees. Miks peaksime niigi lühikest suve lühendama kuival harjutuste õppimiseks, kui võime juba talvel või kevadel õpitud ujumisharjutusi peale kordamist kohe rakendada vees.

Kui algaja läheb vette ilma vastava eeltreeninguta, siis ei saa ta täit tähelepanu koondada õpetaja seletustele ega ole võimeline kontrollima oma liigutusi, kuna ta tähelepanu on suunatud uutele tunnetustele, mida kutsub esile vesi. Lühike aeg aga kaob arglikkudele katsetustele.

Kuna õigest hingamisest oleneb õige ujumisviisi kiire kätteõppimine, siis tuleb hingamisele ujumisel pühendada õige palju tähelepanu. Hingamine ujumisel läheb lahku harilikust hingamisest seepoolest, et tuleb sisse hingata läbi hästi avatud suu ning välja hingata läbi nina. Õppides ujumisharjutusi kuival, tuleks koos ujumislülitustega harjutada ka hingamist, et vees olles see läheks kergemini.

Seistes silmapesu-nõu ees, kallutage end ettepoole, pange nägu vette ja hingake välja läbi nina, tõstes näo veest, avage hästi suu ning hingake sisse. Eriti on kroom-ujumise juures algajail raskusi õige hingamisega, sest siin tuleb sissehingamist sooritada ühtaegu pea pööramisega küljele.

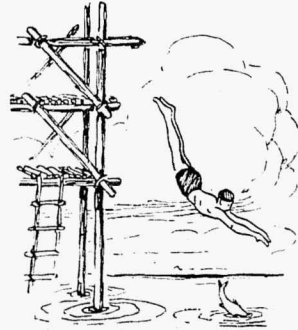
Kausis tuleks avada silmad, et ka selles suhtes harjuda veega. Hoiduda tuleks silmade hõõrumisest kätega, sest see katkestaks harjutusel rütmi. Järjekindlaid ujumis-eelharjutusi võib siduda kevadel ja talvel hommikuse võimlemisega.

Kokkuvõttes: ujumisvõtete harjutamine ei sõltu 1) temperatuurist, 2) aastaajast, 3) võimaldab paremini õppida rütmilist hingamist ja vigade parandamist, 4) asendab teatud määral võimlemist.

Tahaks loota, et kõik rühmad võtavad kevadisse tegevuskavva ujumishar-

jutuste õppimise kuival, et laagris tarvitseks ainult erialalise juhi näpunäidete järgi korrata ja viimistleda õpitud harjutusi, et sellega vähendada laagri ujumistunni ülepingutust ja anda rohkem aega praktilisele osale vees.

Ujumine on küllalt tähtis ala, et sellele kogu noorte kotkaste pere pühendaks tähelepanu senisest veelgi rohkem.

Morse õpetamisest.

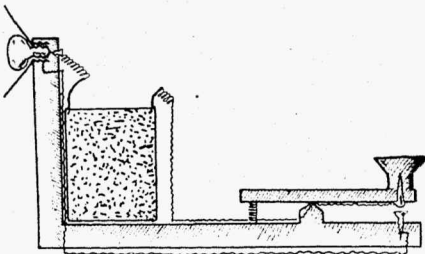
Kj. A. Nigol.

V koondus.

Tähtede

u . . — ja d — . .

õppimiseks sõnu: unine, sisu, suund, hind, hunt, tondi, sindi, hindu, udu, usin, uih, madu, muidu, muda, uudismaa, sammud, suhe, tammed, muna, isand, andma, tinutama, astuma, tuus, ehmu, ma, ussisoo, endine, hundid, suits, oda, edu, anum, ehitus, uss, hooned, soodne, ootus, mustus, muda, tudi, sedasi, oda-

mees, tund, uudse, sund, kodu, tuntud, tuhnima, sadu, nadu ja mood.

Antud sõnadest võimaldub moodustada igasuguseid lauseid.

Helklambi valmistamise kohta leiata „Kotkas“ mitmeid juhiseid (näit. nr. 11 — 1937. a.). Siinjuures saate veel ühe lihtsama ja kiiresti valmistatava helklambi joonise.

Lõikame välja vineerist kaks plaati umbes 8×5 ja 12×5 sm suuruses. Ühendame nad peente naeltega, nagu joonisel näha. Morsevõtmeks tarvitame samuti vineeririba. Võtme nupu moodustab aga poolik niidirull, mille õõnde on täiteks paigutatud vastav pulgake. Lambi pesaks on soovitav tarvitada müüdavaid pesi (hind 20—25 s. tk.). Voolu juhtimiseks kasutame peent kella- traati. Tema õiget ühendust näete joonisel. Ja nii ongi teil käes helklamp.

Noorkoitkas koduse abimehena.

Noortemagister V. Toom.

Mitmesuquste esemete riputamine seinale.

Piltide, eesriiete ja vaipade ülesriputamise oleneb kõigepealt sein materjalist. Puseina on naelu ja konkse väga kerge lüüa, kui sein pole krohvitud.

Kuid ka siis pole sobiv neid mõtlema tult seinataguda, kuna pärastine naelte väljakiskumine sein rikub. Ka krohvitud palkseina on kerge naelu lüüa. Kui aga krohvalune sein on laudadest, põrub naelte löömisel krohv seinalt alla. Siin on sobiv kasutada kruvidega konkse.

Kõige raskem on naelte ja konkside löömine kiviseina. Telliskivi ja teiste telliskivitaoliste kivide puhul kasutame ära vuugi vahe. Lapidikivide puhul on kivi paksus 6 sm, servikivide puhul 12 sm. Nii tuleb lapidikivide puhul 3 sm ja servikivide puhul 6 sm edasi liikuda juba katsetud kohast, et sattuda vuugi vahekohta.

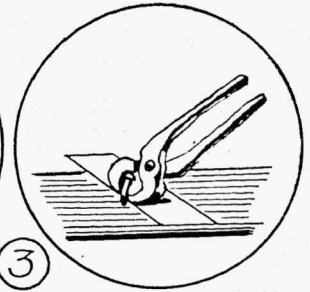
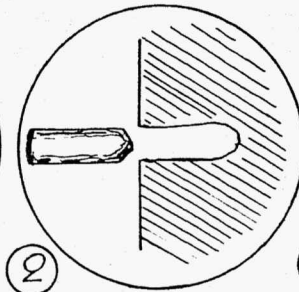
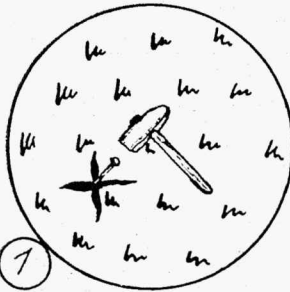
Et tapet terveks jääks, löikame ta lahti ristitaolise löikega, lööme naela risti keskele ja kleebime siis tapeti tagasi. (Joon. 1.)

sel võime ka puust punni ilma naelu läbi löömata tihedalt puuritud auku lüüa. (Joon. 2.)

Naelu ja konkse tõmbame välja naelatangidega, asetades tangide alla lauätükese, millele tangid tõmbamise juures toetuvad, et vältida seinat vigastamist. Naela tõmbame järk-järgult ikka tangidega seinat lähemalt naela haarates. (Joon. 3.)

Pilte riputatakse seinale kahel viisil, kallakile ja ristloodis. Kallakile riputamisele pildile kinnitame nõõri pildi keskkohtast veidi ülespoole. (Joon. 4.) Otse vastu seinat riputatavale pildile asetame taha korgitükikesed, et pilt seinast veidi eemal seisaks. Eriti tähtis on see niiskete kiviseinte puhul.

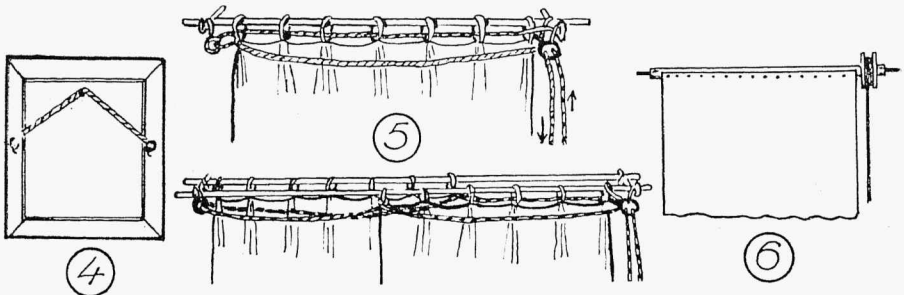
Vaipade kui ka eesriiete riputamiseks on väga head müügilolevad metallist liistud, millised hoiavad vaibad seinest tarviliselt eemal. Võib kasutada ka vaipade ja eesriiete riputamiseks puust liiste, mis

Kivimüüri on sobiv asetada naelte ja konkside löömiseks puupulk, selleks kivi-puuriga, meisliga või mõne muu teravaks löödud raudpulgaga auku ette puurides. Puurimisel pöörame kogu aja puuri ringi lüües temale kergelt vasaraga. Pulga vahe müüris on sobiv põletatud kipsi pudruga täita. Täita tuleb kiiresti, sest kips kivis- tub ruttu. Et takistada pulga väljatulekut seinast, lööme pulga tagumisest otsast läbi mõne pilpanaela, nii et pea kui ka tera- vik puust välja ulatuvad. Kipsi puudumi-

on kas peitsitud või värvitud. Sellise puu külge võime vaiba kinnitada tress- paelast asadega. Paela valime eesriidele või vaibale sobivaks värviks. Neile ees- riideile, mida on vaja ustele ja akendele ette tõmmata, on sobiv teha vastav tõmbeseadis. Jooniselt 5 selgub ühe- kui ka kahepoolse eesriide tõmbeseadis.

Rullseadise juures on eesriide ülemine äär kinnitatud rullipuu külge. Rulli ots- tes on tapid ja ühes otsas värten nõõri jaoks. (Joon. 6.)

Tõmmates nõorist rullub see lahti ja eesriide tõuseb üles. Raskuseks on eesriide alumise otsa küljes puu. Parandused seisnevad siin nõõri uuendamises ning tappide ja konksude kinnitamisest, kui need loksuma hakkavad. Loksuma hakanud tapi auku paneme õhukesed puuliistud ja

lööme siis tapi tagasi. On puu ots lõhki, asetame temale metallrõnga, mille võime plekitükikestest kokku valtsida. Häda korral võime selleks ka traati kasutada, kuid nii, et teravad traadi otsad oleks ära keeratud eesriide lõhkitõmbamise vältimiseks.

Ülesanne nr. 6

Kas püssikuul lendab kaugemale sooja ilmaga või külma ilmaga?

Ülesanne nr. 7.

Olev ja Peep sõidavad raudteel laagrisse. Olev seisab vaguni akna all ja vaatab läände. Üle vaguni vastasoleva akna all seisab Peep ja vaatab itta.

Järsku ütleb Olev: „Kuule, Peep! Kohenda oma kaelarätti! See on viltu.“

Peep vastab: „Ja sina puhasta oma ninaots! See on vastu aknaklaasi märdunud.“

Kuidas võisid mõlemad teha selliseid tähelepanekuid pead või ennast ümber pöörata. Samuti ei saa juttu olla peegeldusest aknaklaasil ega peegli kasutamisest.*

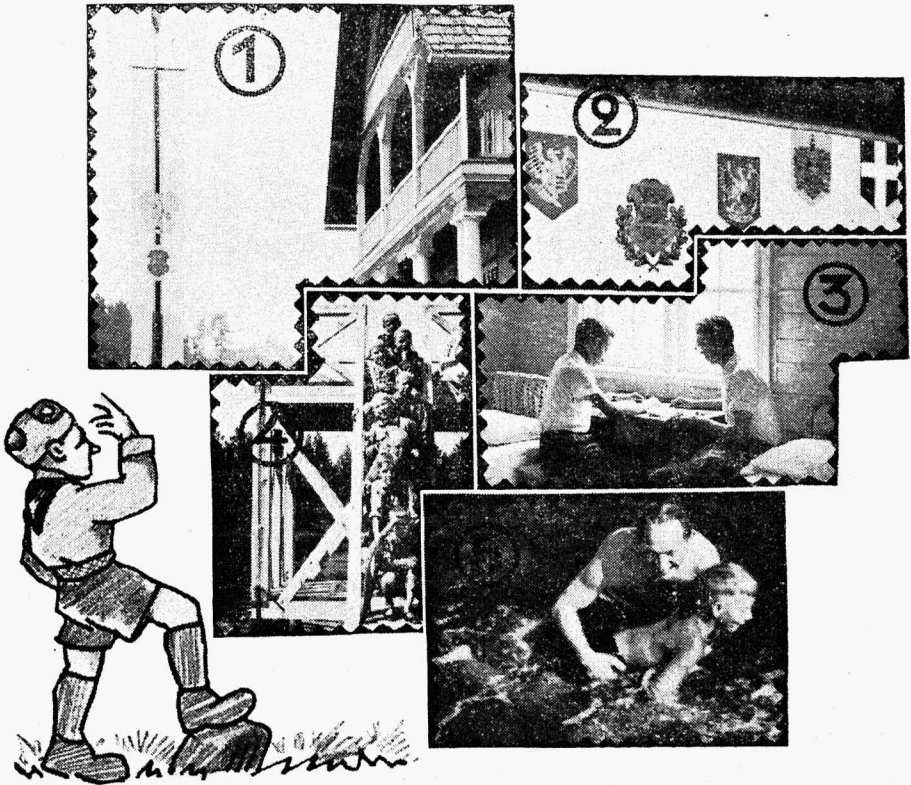
Õiged lahendused saata „Kotka“ toimetusele hiljemalt 5. maiks s. a. Mõlema ülesande õieti lahendajate nimed avaldame „Kotka“ maikuu numbris „Salgapealikute oma nurgas“ ja nende vahel loosime välja ning saadame auhindadena koju kätte:

1. M. Sillaots, „Matkamehed“,
2. Meyer, „Maakera nabade saladused“.

*Kas teie naaberrühmas loevad
kõik salgapealikud ajakirja*

«KOTKAS»?

Eelmises numbris ilmunud ülesannete lahendused.

Ülesanne nr. 5. Eelmises numbris avaldatud 5 pildilõiku on kõik pärit „Kotkakodust“ Võru lähedal.

Enamik lahendajaid on küll suurema osa pilte pealkirjastanud õieti, mõningate piltide pealkirjad on aga märgitud valesti. Õieti ja huvitavamalt on ülesande lahendanud nh. **Jüri Nõu** Risti rühmast, kelle lahendus on antud riimituna:

Kes on „Kotkakodus“ käinud,
on neid pilte kõiki näinud.
Esimesel — vimpel, rõdu,

teisel kuulus vapisaal,
kolmandal on tuba „kodus“.
Neljandal poised rodus
hüppetorni trepi peal.
Viies pilt — seal mina ise
õpin ära ujumise.

Õige lahenduse on saatnud ka nh. Jüri Nõu vend Rein. Määratud auhinna saavad:

1. **Nh. Jüri Nõu** — A. Raudkats, „Eesti rahvatantsud“.
2. **Pp. Rein Nõu** — A. Ohaka ja R. Lahi, „Pesakotka katse“.

Väljaandja: NK Peastaap. Vastutav toimetaja: G. Reial.

Toimetuse nõukoju: kol. P. Asmus, prof. E. Ein, piiskopp prof. J. Köpp, HM koolide peainspektor J. Lang, dir. V. Neggo, min. prof. A. Piip ja kindr.-maj. A. Traksmaa. Toimetus: H. Treial (peatoimetaja), noortemagistrid R. Lahi (tegevtoimetaja), V. Hiir, K. Liping, A. Ohaka ja E. Tarn.

Toimetus-talitus: Tartus, Võidu 10, tuba 24, tel. 37-44.

Tellimishind: aastas kr. 2.—, 6 k. — kr. 1.20, 3 k. — kr. 0.60. Üksiknumber 20 senti.

Posti jooksev arve nr. 2133. Ajakiri ilmub kord kuus.

TARTUMAA NOORTE KOTKASTE SÕPRADE SELTSI ASJADE-LOTERII VÕITUDE NIMEKIRI.

1. võit — pilet nr. 8564
2. võit — „ nr. 6116
3. võit — „ nr. 8050

Teised võidud langesid järgmistele piletitele:

Nr.	188,	508,	540,	722,	742,	767,	845,	847,	855,	
1035,	1331,	1365,	1461,	1524,	1577,	1654,	1661,	1793,	1886,	1905,
1906,	1991,	2020,	2033,	2034,	2056,	2264,	2312,	2328,	2331,	2333,
2368,	2508,	2570,	2669,	2680,	2754,	3075,	3442,	3606,	3654,	3674,
3726,	3800,	3970,	4082,	4116,	4518,	4544,	4593,	4642,	4649,	5243,
5510,	5585,	5706,	5741,	5773,	5576,	5889,	5995,	6116,	6486,	6518,
6575,	6829,	6831,	6927,	7089,	7090,	7270,	7345,	7445,	7476,	7588,
7636,	7886,	7925,	7978,	8050,	8081,	8132,	8162,	8230,	8255,	8256,
8376,	8486,	8541,	8559,	8564,	8702,	8762,	8885,	8955,	9073,	9081,
9458,	9505,	9851,								

Võidud antakse kätte ühe kuu jooksul NK Tartumaa Maleva staabist, Võidu t. 10 Tartus, kella 0900—1400. Selle aja jooksul väljavõtmata võidud jäävad Tartumaa Noorte Kotkaste Sõprade Seltsi kasuks.

Kõik noortejuhid, noored kotkad ja noored haukad

tellivad endale vajaliku raamatu

„Tarkusi noorkotkale“

mis ilmus neil päevil III täiendatud trükina.

See raamat on heaks ja aitlikuks sõbraks kõigile, kes töötavad meil suures kotkaperes.

Hinnalt on ta kättesaadav igaühele; vaatamata kogukale kaustale ja pildirohkusele

Raha võib saata ka postmarkides.

Maksab ainult 50 senti.

Tellimise aadress: „Tarkusi noorkotkale“, Kaurli 8, Tallinn.